

Egypt, Georgia, Moldova, and Chile. These newly established connections are already being explored as potential foundations to establish the groundwork for joint research projects, academic exchanges, and the co-creation of new educational initiatives in psychology, pedagogy, and the social sciences. This experience also ensured enhanced institutional visibility and quality. Specifically, the knowledge and professional engagement gained enhance the international visibility and academic culture of the Department of Psychology, Pedagogy, and Philology at KhSAC. Furthermore, the experience and expertise acquired directly support the continuous improvement of the Bachelor's Programme in Psychology and facilitate its alignment with European quality assurance standards in higher education.

The E³UDRES² Science Festival 2025 provided an intellectually stimulating and professionally transformative experience. It enhanced key professional competencies such as intercultural communication, innovative teaching design, and reflective academic practice that are vital for university educators in the global context.

The outcomes of this mobility will continue to inspire innovation in psychology teaching, encourage new research collaborations, and promote lifelong learning and cultural openness. In summary, the festival is a vivid example of how international academic mobility enriches personal and professional growth, strengthens institutional capacity and intercultural dialogue, and improves the overall quality of higher education.

В. Лисенкова

ПЕРСПЕКТИВНІ ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЗАЦІЇ ОСВІТИ

V. Lysenkova

PERSPECTIVE ISSUES OF PHILOSOPHIZATION OF EDUCATION

Процес передачі знань був завжди важливим елементом соціалізації людини у суспільстві. Давно з'ясовано, що ефективність засвоєння знань і їх використання зростає при системній, ступеневій освіті. Тому, ще в давнину почались спроби будування таких систем, але особливості розвитку культури і цивілізації накладали певні рамки на їх формування.

Перша модель європейської освіти, як ми пам'ятаємо, спиралась на практику традиційних суспільств і вже сьогодні вважається класичною. Вона передбачала репродуктивний характер передавання знань, де панували процеси запам'ятовування над мисленням. Учень представлявся об'єктом впливу суб'єкта-педагога, котрий намагався формувати у нього певні якості. Тобто передбачалось, що поступово буде сформований член суспільства з необхідними, запрограмованими характеристиками. Але представники філософської думки намагались по-різному, навпаки, «будити» самостійне мислення, критично дивитись на хід життя. Яскравим прикладом можна назвати Сократа, який вважав головним для філософа допомогти людині вийти з сплячки буденного життя і йти складним шляхом пізнання і самопізнання.

Друга модель освіти в Європі, яку назвали гуманістичною, вже народжувалась в інших умовах кінця XIX — початку XX ст. На перший план тут ставилась особистість учня, його унікальні здібності і можливість розвитку внутрішнього світу через широке коло спілкування за допомогою всебічної психолого-педагогічної підтримки. Передбачалось, що головним був розвиток закладеного в людини природою, а не сформованого педагогічним середовищем. Умовами зростання такої особистості

повинні бути свобода і творчість. І тут важливим постає проблема готовності педагогів до такого педагогічного процесу, насамперед їхній стан свободи думки і творчого підходу до впливу на учнів. Ця модель породила розуміння важливості індивідуальної траєкторії навчання. Серед філософських напрямків, котрі сприяли розвитку такої моделі, були екзистенціалізм і феноменологія.

Третя, трансверсальна модель, як ми розуміємо, формується з початку XXI ст. і використовує переваги попередніх, включаючи і постмодерні елементи. Вона є метамодерною за світосприйняттям і спрямована на формування компетентностей, котрі б дозволяли людині діяти у невизначених ситуаціях ризику і мати змогу формувати стратегії прийняття рішень, знаходячи унікальні комбіновані рішення. Тут має велике значення засвоєння і використання усього потенціалу філософських знань, накопичених людством за всю свою історію. Особливо актуальним є синтезування східного і західного підходів до життя і використання переваг кожного з них у відповідних ситуаціях.

Таким чином, необхідною частиною поширення знань завжди була філософія, котра допомагала вийти за межі вже опрацьованих підходів і побачити нові перспективи на цьому шляху. Нагадаємо, що процес засвоєння і використання філософських знань у суспільній практиці можна назвати філософізацією. Більш повне оволодіння філософським інструментарієм збагатить сучасну систему освіти і надасть перспективність погляду на суспільні проблеми, даючи змогу знаходити оптимальні варіанти вирішення принципово нових проблем і запобігати складним комбінованим небезпекам сучасності.

У цьому плані в нових умовах змін у системі освіти зростає необхідність новітнього підходу до використання філософських знань. Першим етапом є більш широке їх поширення в освітніх проектах. Другим — виокремлення практичного потенціалу філософських систем. Третім — формування більш дієвих алгоритмів впровадження філософської компоненти в різноманітні види людської практики. Тобто, важливим є перехід від переважно теоретичного використання філософського надбання до дієво-практичного.

Г. Салата

АРХІВ ЯК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРИ: БАГАТОВИМІРНИЙ АНАЛІЗ

Н. Салата

ARCHIVE AS A CULTURAL PHENOMENON: MULTIDIMENSIONAL ANALYSIS

У сучасному світі, де інформація є ключовим ресурсом, архів перетворюється на активний інструмент творення національної ідентичності, формування культурної політики та забезпечення спадкоємності історичної пам'яті. Його функціонування включає продукування нових знань і смислів через інтерпретацію та переосмислення збережених матеріалів. Архів набуває рис комунікаційної платформи, яка забезпечує діалог між поколіннями, суспільними групами і культурами, є складовою інформаційної інфраструктури держави, інтегруючись у глобальні мережі знань, що, у свою чергу, підкреслює необхідність системного наукового осмислення архіву як багатовимірного феномену, який впливає на соціокультурні, політичні та освітні процеси.